

ΟΙ... ΗΜΙΠΑΡΑΦΡΟΝΕΣ ΕΣΤΕΜΜΕΝΟΙ

Η ΠΑΡΑΞΕΝΙΕΣ ΕΝΟΣ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ

Όσμαν ὁ Γ' ἦταν στρατηγός καὶ μισάνθρωπος Σουλτάνες. Γιατί εὐλειες ἔλα τὰ πανδεχεῖς τῆς Τουρκίας. Τὰ καπέλλα τῶν ραγιαδῶν. Ο Μεγάλος Βεζύρης ὑπέμυθος γιὰ τις... κακοκαιρίες. Γιατί ἐ Όσμάν ἔξερις τοὺς Ὀρθοδόξους μητροπολίτες. Ο αποκεφαλίσεις τοῦ Μεγάλου Βεζύρη καὶ τοῦ ὄπιμου του. Ο περιεργες θάνατος τοῦ Σουλτάνου.

ΙΣ 22 Δεκεμβρίου 1754, μετά τὸ θάνατο τοῦ Σουλτάνου Μαχιμούτ, ἐνὸς ἀπὸ τοὺς μεγαλείτερους αὐτοκράτορας τῆς Τουρκίας, ἐνέθηκε στὸ θρόνο τὸν Χαλιφὸν ὃ ἀδελφὸς του, "Οσμάν ὁ Γ'", σε ἡλικία πενήντα χρόνων. "Ως τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὃ Όσμάν εἶλε ζήσει στὰ θαῦτα τοῦ χαραμειοῦ, ὅπου τὸν κρατοῦσε σᾶν φυλακισμένο ὃ ἀδελφὸς του, χωρὶς νὰ θύγαινη ποτὲ ἔξω.

"Ήταν, λοιπόν, ἐπόμενον ὃ πολευτεῖς αὐτὴ καταναγκαστικὴ ἐγκάθειρι νὰ τὸν εἶχε κάνειν δένθυμο, μισάνθρωπο. Καὶ ὃ σουλτάνος αὐτὸς ἔξεδήλωε τὸν παράξενο χαρακτήρα τοῦ μόλις ζώστηκε, στὸ "Ἐγιούπολι, τὸ Σπαθὶ τοῦ Προφῆτη ὑπέρτεα σύμβολον ἔσουσιας τῶν Χαλιφῶν. Πράτη τοῦ δουλεύει, ἥταν νὰ θύγαλη ἔνα φιρμάνι μὲ τὸ δόπιο ἔκλεινε δῆλα τὰ πανδοχεῖα, μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι οἱ πιστοὶ ἐπρεπε νὰ πατρεύωνται καὶ νὰ δημιουργοῦν δικό τους σπίτι. Συγχρόνως, μὲ ἔνα δευτερο φιρμάνι, ἀπαγόρευε στὶς γυναῖκες νὰ θύγαινουν περίπτωτο στοὺς δρόμους!... "Οπως αὐτὸς ἔζησε κλεψύδρων πενήντα δύλκηρα χρόνια μέσα σ' ἔνα χαρέμι, θήσει τὴν ιδιαί τυραννικὴ μισαστικὴ ζώη, νὰ τὴν ἐπιτίθῃ καὶ σ' ὅλους τοὺς ὑπάκουους τοῦ, δρερεῖς καὶ θήσει!

Μάζα ἀλλή παραξενίας τοῦ νέου σουλτάνου ἦταν τὰ διάντη ἀπὸ τὸ πατέλη του ὅλους τοὺς μουσικούς, τοὺς τραγουδιστές καὶ τὶς χορεύτριες!

—Οἱ πιστοὶ δὲν πρέπει νὰ ἀκούνενοι τραγουδίας ἔκτος ἀπὸ τὸν ἀμαντούνη! έλεγε. Καὶ ὁ χορὸς τῶν δερθισάδων εἶναι κακλύτερος μᾶτ' ὀλους τοὺς ἀλλούς ἀκόλαστους χορούς, πού ἐρεθίζουν τὸ ιασανό!

Ἐννοεῖται, διτὶ τὰ πανδοχεῖα ἔξακολουθούσαν νὰ λειτουργοῦν κρυφά καὶ νὰ πουλοῦν λαθραρία οἰνωπευμάτων ποτά. Τὸ ίδιο καὶ ἡ γυναικεῖς ἔθγαιναν ἔξω μεταμφιεσμένες σὲ ἄντρες. Τότε ὁ Όσμάν, θέλοντας πῶς δὲν θα μποροῦσε νὰ ἐπιέλλῃ τὶς θελήσεις του στοὺς ὑπάκουους του, ξεθύμων...στοὺς ραγιάδες. Δὲν περνοῦσε μέρα πού νὰ μὴ θύγαται καὶ μια διαταγὴ σχετικαὶ μὲ τὸ ντυσιό τους, μὲ τὴν κυκλοφορία τους στοὺς δρόμους, μὲ τὸ ἀνοιγμα τῶν καταστημάτων τους! Οἱ ραγιάδες κούτεψαν νὰ παραφρονήσουν!... Τὴν μιὰ μέρα ἔπαιραν διαταγὴ ὅτι δὲν μποροῦσαν νὰ φορέσουν φέσι, τὴν δὲλη διτὶ ἐπρεπε νὰ θύγαινουν ξεκούφωτοι, τὴν τρίτη διτὶ ἐπρεπε νὰ κυκλοφοροῦν μὲ μάρο σαρίκι στὸ κεράδι!...

Ο σουλτάνος ἦταν τύραννος δικὶ μονάχα γιὰ τὸν τοῦ θάντηρούς του, τοὺς ἀνθρώπους τοῦ περιβάλλοντός του. Ο ἀρχιατρὸς τῆς αὐλῆς, ὁ Μυσταφά Τσελεμένης, ἐπειδὲ σὲ δουμένεια ἐπειδὴ ἀφοε τὸν ἀρχιμάγειρον ὡς σερβίρη κομπότες... πού δὲν ἀφεσαν στὸ σουλτάνο! Καὶ ὁ μέγας σταυλάρχης Σαντίτης ἔξοριότηκε στὴν Τραπεζούντα, ἐπειδὴ μιὰ μέρα πού θύγακε ὁ Όσμάν ἐφιππος σὲ περίπτωτο, τὸ ἀλογὸν του στραβωτάπτωτο!

Συγχρόνως, ἀρχισαν νὰ συμβαίνουν στὴν Σταμπούλ πράματα ἔξαιρετικα καὶ σαυνήθιστα. Θά ἔλεγε κανεὶς διτὶ καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς ψύσεως ἐπηρρεάσθησαν ἀπὸ τὸ χαρακτήρα τοῦ σουλτάνου καὶ ἀστὰ κιδιότροπα... Τρεῖς μήνες μετὰ τὴν διάρροια τοῦ Όσμάν στὸ θρόνο, πάγωσαν τὰ νερά τοῦ Κερατίου Κόπλου, σὲ θυμόν μὲν πορητὴ κανεὶς γά τη πραγιάνη μὲ τὰ πόδια ἀπὸ τὸ Γαλατᾶ στὴ Σταμπού! Τὸ φαινόμενον αὐτὸς ἐχει παρατηρηθῇ μονάχα μιὰ φορά ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινούπολεως καὶ τοεῖς-τέσσερες φορές πιὸ μπροστά, ἐπὶ Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων.

Πρὶν περάσει πολὺς καιρός, μιὰ δυνατὴ ἀνεμοθελλαξ ἔσπασε στὸν Κωνσταντινούπολι, μιὰ ἀνεμοθελλαξ πιὸ δύσταξη ὥστης νεύδοντας τοῦ Μεγάλου Βεζύρητα!... Στὸ διάστημα αὐτὸς, ὁ μανιασμένος δέ-

ρας δὲν ἔπαιε νὰ δέριται τὰ δέντρα, νὰ γκρεμίζῃ καλυθόσπιτα καὶ νὰ σηκώνῃ ψηλά καὶ ἀραιαπάδες ἀκόμα. Η πρωτοφανῆς αὐτὴ θελεῖ δημούργησε μονάχα στὴ Σταμπούλ πάνω ἀπὸ ἑκατὸ θύματα!

Ο σουλτάνος Όσμαν δὲν δυσκολεύτηκε νὰ ἀνακαλύψῃ τὸν πραγματικὸ αἵτης τῆς θεομηνίας. "Ηταν δὲ... μέγας θεός της οὐρανού του, ὁ Ἀλή Χακίμ Ζαντέ! Καὶ ὁ ἔνας φιρμάνι-πού μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἀριστούργημα... ἀφελίας, τὸν καθαρίσεος ἀπὸ τὸ μεγάλο ἀξιομά του καὶ τὸν φυλάκισε στὸ πύργο τοῦ Λεάνδρου!..."

Μὲ τὸν ίδιο πρωτόπουτο τρόπο, ὁ Όσμαν ὁ Γ' ἔλιε νὰ δέλτα τὰ ζητήματα καὶ τὰ προβλήματα ποὺ παρουσιάζονται στὸ κράτος του.

Μιὰ μέρα, δημιουργήθηκε μιὰ οσσάρη διάστασι μεταξύ τῶν ὄρθροδόσων μητροπολιτῶν τῆς Κωνισταντινούπολεως. Οι μὲν ὑπερηφίας ὅτι ἔνας Χριστιανὸς πρέπει νὰ θυσιαστὸ δόλκελορος στὴν κολυμπήθρα γιὰ νὰ λάβῃ τὸ πραγματικὸ ώρατόμισμα καὶ οἱ δὲ διτὶ ἀρκούσε νὰ θρασούν λίγο τὰ πόδια του μὲς στὴν κολυμβήθρα γιὰ νὰ θεωρηθῇ μέλος τῆς Χριστιανῆς οἰκογενείας.

Η ἀτέλειωτη αὐτὴ εὐηγέρηση μεταξύ τῶν θεόλογων, στὴν διπολικής μερούς καὶ οἱ ραγιάδες, χωρισμένοι νὰ δοῦνται στρατόπεδα, εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὸ ἀποτέκρωμα τὸ ξεπόριο τῆς Σταμπούλ, ἐπειδὴ οἱ Χριστιανοὶ παρατήσαν τὶς δουλείες τους καὶ δὲν ἔκαναν ἀλλή δουλεία ἀπὸ τὸ πρᾶσις τὸ θράδιον, παρά νὰ ἀλληλοπράγωνται γύρω ἀπὸ τὸ ἐπίμαχο ζητήμα!... Ὁ Όσμαν, θελούντας νὰ δοθῇ ἔνα σούλιον σ' αὐτὴ τὴν συζῆτη, ἔπιασε μιὰ μέρα ὕπο τοὺς τούς μητροπολιτὰς καὶ τοὺς ξεδρίσεις σὲ διάφορα σημεῖα τῆς Αἴγαρης της αὐτοκρατορίας του, τὸν ἔναν μακρού ἀπὸ τὸν άλλον, γιὰ νὰ πάψουν νὰ θλέπονται καὶ νὰ μιαλώνουν μεταξύ τους!

Ο οσπρόνος σαν τὰ χρόνια, τὸ ουρανούλιον της θρύλα τοῦ Όσμάν, ἡ όποια μιλιάτοια δρήσεις νὰ ἐκδηλώνεται κατὰ τρόπον ἐγκληματικοῦ. Μιὰ μέρα, ὁ σουλτάνος ἔθυαλε διαταγὴ δια τῆς όποιας ἀπαγόρευε στὸν υπάκουο τοῦ θρόνου τὸν θεόζερος! Τρεῖς ἀραματικῆς, πού είχαν τὴν ἀποχήν ξεπινευσοῦνται παραδόσιον τὴν σουλτανικὴ αὐτὴ διαταγὴ, τιμωρήθηκαν μὲ αφάνταστη ἀκληρία της. Ο Όσμαν δένταξε..νὰ τοὺς πεταλώσουν καὶ αὐτοὺς στὴν Κεντρικὴ Λαστεία τοῦ Τόπ-Καπού!...

Ο σουλτάνος είχε κάποτε μετάλλιο θεόζερο τὸν Νισαντζῆ Αλή Πασά. Τὸ περιέργο μ' αὐτὸς τὸν ποιησαντούργο, ήταν ὅτι μπήκε στὴν θηρευτικὴ τῶν ἀνακτόρων ὡς ἀτέλος σκλάβος! Χάρι, θύμα, στὴν σύνοισι καὶ τὴν ὑποστήριξι, τοῦ Όσμαν κατέλασθε, μέσος σὲ λίγο τοῦ πατατού, πού τοῦ περιτάσσει, γιὰ τὴν ἀπότασην τῆς θεομηνίας του. Τὸν θεόζερο τοῦ Νισαντζῆ Αλή Πασά.

Μιοή ώρα μετὰ τοῦ ἀποτέλεσμας, οσμάνιας δρήσεις, ὁ Όσμαν μετασοοδεύει τὸν θεόζερο πού τοῦ περιτάσσει, γιὰ τὴν διαταγὴν τῆς Υψηλῆς Πύλης!...

Ο σουλτάνος είχε κάποτε μετασοοδεύει τὸν θεόζερο πού τοῦ περιτάσσει, γιὰ τὴν διαταγὴν τῆς Υψηλῆς Πύλης!...

—Γιατὶ ἀποκεφάλισε τὸν μεγάλη θεόζερο πού τοῦ περιτάσσει; —Τὸν θεόζερο, πατισάχ, αὐτὴν τὴν διαταγὴν μιοῦ δηδωσει!.. τραβώλισε δόμιος, δὲ οποῖος στὴν προκειμένη περίπτωσι ήταν πρόχυτας στὸν Κεφάλι τοῦ Νισαντζῆ Αλή Πασά.

—Δέν ἐπρεπε νὰ τὴν ἐκτελέσῃς τὴν διαταγὴν μου! Βροντοφώνεις ὁ σουλτάνος. Δέν τὸ ήδερες πῶς δέ μέγας θεόζερος ήταν τὸν εύδομόμους μου!..

—Τὸ ήδερα, πατισάχ.. μα τί θελάτε νὰ κάνω!... Δέν πορούσα, θέσσα, νὰ παρακούσω στὴ διαταγὴν σας!...

Ο Όσμαν ὁ Τρίτος

ταριέρο τὸν θεόζερο πού τοῦ περιτάσσει, γιὰ τὴν διαταγὴν τῆς Υψηλῆς Πύλης!...

Ο σουλτάνος είχε κάποτε μετασοοδεύει τὸν θεόζερο πού τοῦ περιτάσσει, γιὰ τὴν διαταγὴν τῆς Υψηλῆς Πύλης!...

—Δέν ἐπρεπε νὰ τὴν ἐκτελέσῃς τὴν διαταγὴν μου! Βροντοφώνεις ὁ σουλτάνος. Δέν τὸ ήδερες πῶς δέ μέγας θεόζερος ήταν τὸν εύδομόμους μου!..

—Τὸ ήδερα, πατισάχ.. μα τί θελάτε νὰ κάνω!... Δέν πορούσα, θέσσα, νὰ παρακούσω στὴ διαταγὴν σας!...

Ο Όσμαν, θύμα, δέν ήθελε νὰ παραδεχθῇ γιὰ λογικά τὰ έ-

